

Jan VIČAR:	
<i>Ozvěny české hudby v Americe</i>	193

Jaroslav VOLEK:	
<i>Chromatické medianty jako čtvrtá základní funkce v tradiční harmonii</i>	199

DOCUMENTA

<i>Seznam diplomových a bakalářských prací obhájovaných na Katedře muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v letech 1993–2001</i>	251
---	-----

<i>Seznam dizertačních prací obhájovaných na Katedře muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v letech 1996–2001</i>	257
---	-----

<i>Autoři</i>	259
---------------------	-----

PREFACE

The sixth commemorative volume, *Musicologica Olomucensia VI*, has been published by the Department of Musicology, Philosophical Faculty, Palacký University in honour of the seventieth birthday of Professor PhDr. Ivan Poledňák, DrSc. (born the 31st of December, 1931 in Velké Meziříčí). Ivan Poledňák is an excellent and, in the theory of popular and jazz music, the direct founding personality in the Czech musicology during the second half of the twentieth century. Although he has been connected all his life with Prague and with central Czech institutions, the peak of his academic career is linked directly with Olomouc. Since the year 1992, he has been teaching the following courses for Olomouc's Palacký University: Introduction to Musicology, Psychology of Music, Musical Semiotics and Theory and History of Popular and Jazz Music. In addition, he has guided many doctoral candidates and served as the Chair of the Council for Doctorate Studies. It was in this institution that, in the year 1994, he became a full professor and it was also here that he became the Head of the Department of Musicology, remaining in that position from 1998–2000. The Palacký University Publishing House has issued two of Poledňák's textbooks: *Introduction to Musicology* (with Jiří Fukač as its co-author) (1995; 2001) and *Introduction to Music of Jazz Range* (2001). Both are in demand throughout the Czech Republic.

The following colleagues from Olomouc's Musicology Department contributed their papers to this jubilee volume: Mikuláš Bek (*Socialist Realism and the Tradition of Czech National Music or Who goes with whom?*), Alena Burešová (*Small Cantatas in Czech Compositions for Children's Choir in the 20th Century*), František Havelka (*Czech "Third Stream Music" in a European as well as a World-wide Context*), Marek Kepřt (*Skrjabin's Color-Tone Arrangements in the Context of Similar Synesthetic Efforts in the Art of His Time*), Lenka Krupková (*Single Movements within the Context of Multiple Movements in the Chamber Works of Vítězslav Novák*), Stanislav Tesař (*Transformations of the Paradigm in Czech Musical Pedagogy(?) An Attempt to Determine the Situation, together with Jiří Fukač*) and Jan Vičar (*Echoes of Czech Music in America*), and further, his lifelong co-workers from Brno and Prague – Jiří Fukač (*Transformations of the Paradigm in Czech Musical Pedagogy(?) An Attempt to Determine the Situation, together with Stanislav Tesař*), and Antonín Matzner (*The Beginnings of Theoretical Reflections on Jazz in Bohemia 1918–1962*). For the foreign readers, even two older studies of consequence by Poledňák's friends and colleagues (both have since then unfortunately passed away) from the Prague Musical Semiotics Team, Jaroslav Jiránek (*To the History and Theory of Melodrama*) and Jaroslav Volek (*Chromatic Mediants as the Fourth Basic Function in Traditional Harmony*) have also been included. This publication also brings us a bibliography of Poledňák's works, bearing witness to his

lifelong industriousness as well as to the wealth of professional interests he has and including a list of baccalaureate works, master theses and dissertations defended at the Department of Musicology of the Philosophical Faculty, University Palacký Olomouc from its re-birth to the end of the year 2001.

The authors of this volume are very happy to dedicate their contributions to Ivan Poledňák on the occasion of his birthday and are looking forward to his further relevant production of scholarly works.

Jan Vičar

VORWORT

Der sechste Sammelband des Lehrstuhls für Musikwissenschaft der Philosophischen Fakultät der Palacký-Universität in Olomouc *Musicologica Olomucensia VI* wurde als Festschrift zum siebzigsten Geburtstag von Professor PhDr. Ivan Poledňák, DrSc. (geboren am 31. Dezember 1931 in Velké Meziříčf) verfasst. Ivan Poledňák ist ein hervorragender tschechischer Musikwissenschaftler der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts und darüber hinaus geradezu eine Gründerfigur der Theorie der Pop- und Jazzmusik in den tschechischen Musikwissenschaft. Sein ganzes Leben ist mit Prag verbunden, wo er auch in zentralen tschechischen Institutionen tätig war. Seine Hochschulkarriere kulminierte aber gerade in Olomouc. Seit dem Jahre 1992 unterrichtet er an der Palacký-Universität in Olomouc die Fächer Einleitung in das Studium der Musikwissenschaft, musikalische Psychologie, musikalische Semiotik und Theorie und Geschichte der Pop- und Jazzmusik. Er arbeitet auch als Vorsitzender des Fachrates für das Doktorandenstudium und als Doktorandenleiter. In dieser Institution fand im Jahre 1994 sein Professurverfahren statt und hier leitete er in den Jahren 1998–2000 den Lehrstuhl für Musikwissenschaft. Der Verlag der Palacký-Universität gab zwei landesweit gefragte Hochschullehrbücher von Poledňák heraus, und zwar *Einleitung in das Studium der Musikwissenschaft* (Mitautor Jiří Fukač) (1995; 2001) und *Einleitung in die Problematik der Musik im Jazzbereich* (2001).

In diesem Sammelband wurden Studien von Kollegen des Jubilars aus dem musikwissenschaftlichen Lehrstuhl in Olomouc publiziert: Mikuláš Bek (*Der sozialistische Realismus und die Tradition der tschechischen Nationalmusik oder Wer geht mit wem?*), Alena Burešová (*Kleine Kantaten in tschechischen Werken für Kinderchöre im vergangenen Jahrhundert*), František Havelka (*Die tschechische Musik des dritten Stroms in europäischen Zusammenhängen und im Weltkontext*), Marek Kepř (*Skrjabin's Farb-Ton Zuordnungen im Umfeld ähnlicher synästhetischer Bestrebungen in der Kunst seiner Zeit*), Lenka Krupková (*Einsätzigkeit in der Mehrsätzigkeit in den kammermusikalischen Werken von Vítězslav Novák*), Stanislav Tesař (*Paradigmenwechsel in der tschechischen Musikpädagogik(?) Versuch über eine Standortbestimmung* – zusammen mit Jiří Fukač), Jan Vičar (*Nachklänge der tschechischen Musik in Amerika*). Zu erwähnen sind auch die Arbeiten von Poledňáks lebenslangen Mitarbeitern aus Prag und Brunn – Jiří Fukač (*Paradigmenwechsel in der tschechischen Musikpädagogik(?) Versuch über eine Standortbestimmung* – zusammen mit Stanislav Tesař) und Antonín Matzner (*Anfänge der theoretischen Reflexion des Jazz in Böhmen in den Jahren 1918–1962*). Für ausländische Interessenten wurden auch zwei ältere bedeutende Studien von schon verstorbenen Freunden und Kollegen Poledňáks, die mit ihm im musikalisch-semiotischen Team in Prag zusammenarbeiteten, veröffentlicht. Es handelt sich um die

Arbeiten von Jaroslav Jiránek (*Zur Geschichte und Theorie des Melodrams*) und von Jaroslav Volek (*Chromatische Medianten als vierte Basisfunktion in der traditionellen Harmonielehre*). In der Publikation ist auch eine Bibliografie von Polednáks Arbeiten zu finden, die über seinen lebenslangen Fleiß und über seine vielseitigen fachlichen Interessen Auskunft gibt. Darüber hinaus findet man hier auch eine Liste von Bakka-laureat-, Diplom- und Dissertationsarbeiten, die am Lehrstuhl für die Musikwissenschaft der Philosophischen Fakultät der Palacký-Universität in Olomouc seit seiner Erneuerung bis zum Ende des Jahres 2001 verteidigt wurden.

Aus Anlass des Jubiläums möchten die Autoren dieses Sammelbandes mit ihren Beiträgen ihre Hochachtung für Ivan Poledňák zum Ausdruck bringen, in der Hoffnung seiner weiteren bedeutsamen Tätigkeit für unsere Musikwissenschaft.

Jan Vičar

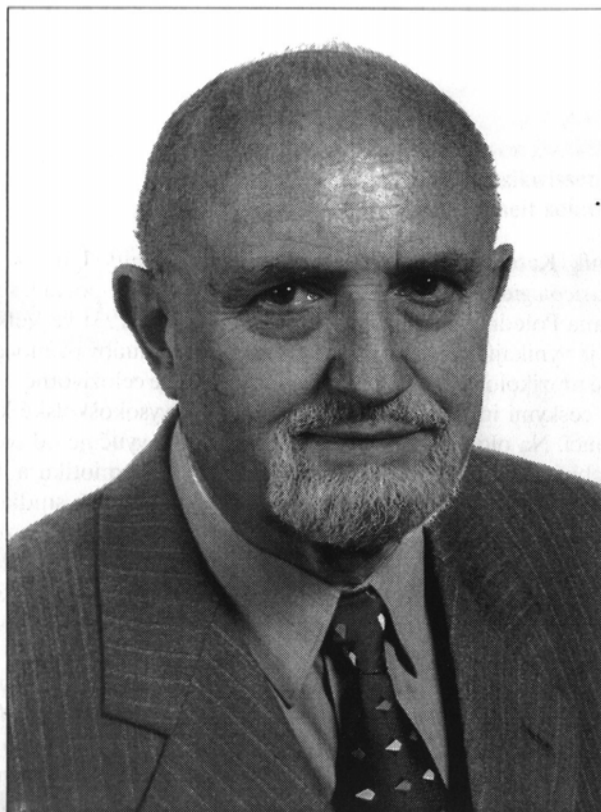
PŘEDMLUVA

Šestý sborník Katedry muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci *Musicologica Olomucensia VI* je koncipován jako pocta k sedmdesátinám prof. PhDr. Ivana Polednáka, DrSc. (narozen 31. prosince 1931 ve Velkém Meziříčí). Ivan Poledňák je vynikající a v teorii populární a jazzové hudby přímo zakladatelskou osobností české muzikologie druhé poloviny 20. století. Je celoživotně svázán s Prahou a s ústředními českými institucemi, avšak vrchol jeho vysokoškolské kariéry je spjat právě s Olomoucí. Na olomoucké Univerzitě Palackého vyučuje od roku 1992 Úvod do studia hudební vědy, Hudební psychologii, Hudební sémiotiku a Teorii a dějiny populární a jazzové hudby, předsedá Oborové radě doktorského studia a vede doktorandy. V této instituci se konalo v roce 1994 jeho profesorské řízení a zde rovněž řídil v letech 1998–2000 Katedru muzikologie. Vydavatelství Univerzity Palackého vydalo dvě Poledňákovy celostátně žádané vysokoškolské učebnice *Úvod do studia hudební vědy* (spoluautorem byl Jiří Fukač – 1995; 2001) a *Úvod do problematiky hudby jazzové-ho okruhu* (2001).

Do sborníku studií přispěli jubilantovi kolegové z olomouckého muzikologického pracoviště – Mikuláš Bek (*Socialistický realismus a tradice české národní hudby aneb Kdo jde s kým?*), Alena Burešová (*Malé kantáty v české sborové tvorbě pro děti v minulém století*), František Havelka (*Česká hudba třetího proudu ve světovém a evropském kontextu*), Marek Keprt (*Skrjabinovy analogie mezi barvami a tóny v kontextu podobných synestetických snah v umění jeho doby*), Lenka Křupková (*Jednověstost ve vícevěstosti v komorních dílech Vítězslava Nováka*), Stanislav Tesař (*Proměny paradigmatu v české hudební pedagogice. Pokus o určení situace* – společně s Jiřím Fukačem) a Jan Vičar (*Ozvěny české hudby v Americe*) – i jeho celoživotní spolupracovníci Jiří Fukač (*Proměny paradigmatu v české hudební pedagogice. Pokus o určení situace* – společně se Stanislavem Tesařem) a Antonín Matzner (*Počátky teoretické reflexe jazzu v Čechách 1918–1962*). Zahraničním zájemcům jsou zpřístupněny i dvě starší závazné studie dnes již zemřelých Poledňákových přátel a kolegů z Pražského hudebně sémiotického týmu – Jaroslava Jiráňka (*K dějinám a teorii melodramu*) a Jaroslava Volka (*Chromatické medianty jako čtvrtá základní funkce v tradiční harmonii*). Publikace přináší rovněž bibliografii Poledňákových prací, svědčící o jeho celoživotní pšli a o bohatosti jeho odborných zájmů, i seznam bakalářských, diplomových a dizertačních prací obhájěných na Katedře muzikologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci od jejího obnovení až do konce roku 2001.

Autoři sborníku rádi uctívají svými příspěvky Ivana Polednáka při příležitosti jeho jubilea a těší se na další významné plody jeho vědecké práce.

Jan Vičar

Prof. PhDr. Ivan Poledňák, DrSc., born December 31, 1931, Velké Meziříčí (Czechoslovakia, now Czech Republic), studied musicology and aesthetics at the Philosophical Faculty of Masaryk University in Brno (1951–56, Mgr., then PhDr. at Charles University in Prague 1967), achieved later on higher scientific degrees, e.g. CSc. (PhD.) 1968, DrSc. (doctor of sciences) 1989, docent (associate professor) 1992, professor 1994. In the beginning of his career appointed lecturer at the Pedagogical Institute in Brno, head of the Department of Music Education at the Institute of Pedagogical Research in Prague (1959–68), at the same time chief production manager (1963–71) of Prague's Reduta Theatre Group (with the first Prague jazz club), specialist in the fields of music aesthetics, psychology of music, theory and history of popular music at the Institute of Musicology at the Czechoslovak Academy of Sciences in Prague (from 1968), then 1990–97 director of this institute at the Academy of Sciences of the Czech Republic. Appointed lecturer at universities in Prague and Brno, member of the staff of the Department of Musicology at the Philosophical Faculty of Palacký University in Olomouc (from 1992, 1998–2000 head of the department) and of the staff of the Department of Music Education at the Pedagogical Faculty of Charles University in Prague (from 1998). Member of various boards and committees: former president of the Musicological Section of the Union Of Czechoslovak Composers, of the Czech Association Of Musicians And Musicologists, of the Czech Music Council, Vice-president of the Czechoslovak Society For Music Education, member of the governmental Accreditation Committee For Universities in the Czech Republic, etc. Papers on scientific conferences and/or presentations and lectures in Ann Arbor, Copenhagen, Dijon, Innsbruck, Lyon, Montreal, Moscow, Philadelphia, Stockholm, Tokyo, Vienna, etc. Author (or co-author or editor) of several books in the Czech language, author of hundreds of studies and papers, broadcast and TV programmes, etc.

BIBLIOGRAPHY OF SELECTED WORKS BY IVAN POLEDŇÁK

BIBLIOGRAFIE VYBRANÝCH PRACÍ IVANA POLEDŇÁKA

Note: A partial bibliography has been published in: Hudební věda 1991, No. 4, pages 381–386 and Hudební věda 1997, No. 1 (dedicated to Ivan Poledňák), pages 138–140. Unless otherwise stated in the presented bibliography, the sole author is IP. In the case of book publications and the more significant studies and treatises, an English or German translation of the title is provided. Publications in the Slovak language are listed together with those in the Czech language. In the case of lesser publications, the selection is focussed particularly on newer and more up to date works. As for the numbering of pages, only the first page is given.

KNIŽNÍ PUBLIKACE (BOOKS)

1. **Kapitolky o jazzu. [Chapters On Jazz]** Praha: Státní hudební vydavatelství, 1961, 148 s. ²1963, 185 s. Slovenský překlad: Kapitoly o džezu. Bratislava: Vydavateľstvo Osveta, 1964. 215 s.
2. **Československý jazz. Minulost a přítomnost. [Czechoslovak Jazz. The Past And The Present]** (Lubomír Dorůžka, Ivan Poledňák) Praha: Státní hudební vydavatelství, 1967. 312 s.
3. **Hudba – Škola – Zítřek. Projekt modernizace pojetí a osnov hudební výchovy na ZDŠ. [Music – School – Tomorrow. A Proposition For Modernization Of Music Education On Elementary Schools]** (Ivan Poledňák, Jan Budík) Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1969. 154 s.
4. **Hudba a její pojmoslovný systém. Otázky stratifikace a taxonomie hudby. [Music And Its Conceptual System]** (Jiří Fukač, Ivan Poledňák) Praha: Academia, 1981. Studie ČSAV č. 14. 114 s.
5. **Stručný slovník hudební psychologie. [Concise Encyclopaedia Of Music Psychology]** Praha: Editio Supraphon, 1984. 461 s.
6. **Psychologie pro konzervatoře. [Psychology For Music Conservatories]** (Jiří Kulka, Ivan Poledňák, Zdeňka Pražáková) Praha: Panton, 1988. 279 s.
7. **Mně všechno dvakrát aneb o Jiřím Stivínovi. [The Book On The Jazz Musician Jiří Stivín]** Praha: Panton, 1989. 240 s.
8. **Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby I, II/1, II/2, III. [Encyclopaedia Of Jazz And Modern Popular Music]** (Antonín Matzner, Ivan Poledňák, Igor Wasserberger a kolektiv) Praha: Editio Supraphon I – 1980, ²1983, II/1 – 1986, II/2 – 1987, III – 1990. 416 + 560 + 546 + 654 s.